

50 év

Osztrák – magyar vegyesvállalat

Ott folytatom beszámolómat ötven éves kivitelezői pályámról, ahol az előző számban befejeztem. 20 év elkötelezett munkavégzés után abban a reményben hagytam el a Középületépítő Vállalatot, hogy valójában nem hagyom el, hiszen tulajdonos és munkavállaló kapcsolatban maradunk és bizonyára lesz sok közös feladatunk. Azt is reméltem, hogy az állami építőiparban tapasztaltak és a nyugati gazdaságról szerzett ismereteim (illuzióim) alapján egy más szellemű vállalat vezetését fogom létrehozni. Sajnos az MK International Kft. vezetésével eltöltött hét év alatt egyetlen közös megmozdulásunk sem volt. Én időnként kezdeményeztem közös piaci fellépéseket, de érdemi meghallgatásra egyszer sem találtam. Az első időszakban az osztrák anyavállalat sem vette komolyan a vegyesvállalatban meglévő lehetőségeket és azon kívül, hogy németországi munkahelyein közvetítésünkkel magyar munkavállalók részére biztosított feladatot.

1989 közepén, minimális törzstőkével, két fővel kezdtük meg az új vállalkozás felépítését és a „tegnapi” kapcsolataim alapján néhány hónapon belül le tudtam szerződni az első munkánkra, egy vegyesen iroda és lakóház építésére. Lépcsőzetesen csatlakoztak hozzánk előkészítő, fordító és más munkatársak. Csak építésvezetőségünk nem volt. Miután azt vallottam, hogy korábbi munkahelyemen nem volt valódi érdekeltségi rendszer, amely az építésvezetőt a leghatékonyabb, minőségben, gazdálkodásban, a határidő betartásában érdekeltté tette volna kiírtam egy pályázatot. A pályázatküldés tartalmazta a korábban elnyert munka szerződését, terveit, költségvetését és azt várta a pályázótól, hogy adjon egy megvalósítási elképzelést organizációs tervvel, építési és pénzügyi ütemtervvel, a teljesítésre és komoly anyagi érdekeltséget helyeztem kilátásba. Többen érdeklődtek, de elfogadható pályázat nem érkezett. A rendszerváltás hajnalán jártunk, minden szóba jöhető építésvezető biztos állásban volt, az állami építőiparban a pályázatban elvárt teljesítmények nem voltak követelmények, a lehetséges kollégák nem kockáztattak. Kénytelenek voltunk kinevezni egy olyan jelentkezőt, aki munkát keresett, de alkalmasságát nem tudta bizonyítani. Kezdeti nehézségeinket tetézte konfliktusom a tervezővel. Feladatunk volt a kiviteli tervek elkészítése is, természetesen az építési engedélyezési terv tervezőjét bíztuk meg. Neves tervező volt, korábban sokat dolgoztunk együtt, jó volt a kapcsolatunk. A leszállított tervdokumentáció azonban nem volt megfelelő, hiányzott sok részlet, nem volt gazdaságosan megépíthető, kértem a pótlását. Visszaemlékeztem a szocialista építőipari időszakra, amikor akármilyen rossz tervet kaptunk ki kellett fizetni és ezt nem akartam. Ragaszkodtam a 100 %-os teljesítéshez kapcsolódó 100 %-os kifizetéshez. A tervező előbb kérte a pénzt és ehhez kötötte a javított dokumentáció leszállítását. Szakítás és per lett a vége. A bíróság csak részben adott nekünk igazat, csak azt a tervrészletet nem kellett kifizetnünk, amit más tervezővel kötött szerződés alapján igazolni tudtunk, hogy meg kellett csináltatnunk. Időközben egy újabb munkát nyertünk és újabb pályázatot írtunk ki. Erre már volt alkalmas jelentkező, de hárman voltak. Ragaszkodtak az együtt maradáshoz. Mindhármukat alkalmaztam és egyikükkel befejeztetem első munkánkat. Innen kezdve felfelé vitt az utunk. Megépítettünk 150 000 m² vasbeton szerkezetet Németországban, irodaházakat, szállodát, alvállalkozóként más osztrák vállalatoknak, vagy generálkivitelezőként szintén osztrák megbízásból, a SPAR kiskereskedelmi vállalat nagy raktárbázisát (Bicske) és három áruházát (Kecskemét, Eger, Gyöngyös) és több más épületet. Létszámunk a feladatoknak megfelelően alakult, 100 fő feletti létszámmal vállalkoztunk Németországban és itthon is több építésvezetőségünk volt, szerkezetépítő csapattal. Minden munkánk fontos volt, fennállásunk 5. évében árbevételünkkel a harmadik

legnagyobb magyarországi építési vállalkozás lettünk, melyre már felfigyelt osztrák tulajdonosunk is és 70 – 30 %-ra emelte részesedését a cégben.

Számomra két igazán emlékezetes feladat jelentette a csúcst. Az egyik a Lauder Javne Zsidó iskola a Budakeszi úton. Ezt a munkát Ronald Lauder úr adómentekarításának összegéből kívánta megoldani, de az tenderre kiírt tervdokumentáció szerinti épületet ebből az összegből nem lehetett kihozni. Felajánlottam a funkcionálisan azonos épület felépítését a rendelkezésre álló összegből akkor, ha szabad kezet kapok a gazdaságos tervezésre. Az iskola a mai napig kiválóan működik.

A másik, számomra és több munkatársam számára a későbbiekre meghatározó épület volt a Szabadság téren felépített Bank Center. Emlékezetes volt számomra a munka megszerzése sok sokkal nagyobb vállalat elől, köztük a teljes osztrák palettával. A megbízó képviselőjével kialakult jó személyes kapcsolatomban tulajdonítom a szerződés létrejöttét és a rendkívül izgalmas kivitelezési időszak lebonyolítását. Sokat tanultunk szervezésben, beszerzésben, alvállalkozók kezelésében Otto Blau Kanadából érkezett tanácsadótól, akivel hosszú távra – előre még nem sejthetően – összekötöttük munkáinkat. Már a következő munkánknál is „bejött” ez, amikor a Pólus Szórakoztató és Bevásárló központ építésénél konzorciális partnerként részt vehettünk a kivitelezésben.

Bármennyire is jól működött a vállalkozás, alacsony alaptőkéjével az osztrák anyacég bizalmi támogatására szorult. Az anyacég referenciái, biztos piaci helyzete, patronálása és banki kapcsolatai segítették munkánkat. Ezt a segítséget a magyar anyacégtől nem kaptuk meg. A Hofmann-Maculan anyavállalatból kinőtt Maculan International cég hatalmas fejlődésen ment át, de vesztére. Hét NDK-beli építőipari kombinát felvásárlásával megszerezték a szovjet hadsereg hazavonulásához szükséges lakások ukrainai és oroszországi megépítését, mely a peresztrojka bukásával a Maculan birodalom bukását is okozta. Az MK International Kft egyre nehezebben jutott új munkához, megrendült a bizalom az anyacégben és akármennyire is eredményesek voltunk véget ért a pályafutásunk. A Középipari Építési Vállalat megszerezte az egész cégtulajdont és még egy-két évig működtette azt, majd felszámolták. Ekkor azonban én már nem voltam ott. Új fejezet indult pályafutásomban.